

PITOPITI KORERO.

Kua tuturu rawa te ora o Kingi Hori, kua takataka ki ana mahi ki a te kingi. He mea tika kia whakawhetai ki te Atua mo tana whakamenanga i nga inoi a te Emepaea nui tonu mo te Kingi kia whakaorangia. "E te Atua tohungia te Kingi."

E kii ana ko te nui o nga moni koura e puritia ana i te ao katoa e £2,519,800,000. Ko nga iwi kei a ratou nga kamunga rarahi, ko Merika, ko Ingarangi, ko Wiwi, ko Tiapani.

Te minita (ki tetahi tangata e tomo ana ki te hoteera), "E tama, kaore koe e whakaaro iho ko te kuaha tena e tomo atu ai koe ki te huarahi ki te reinga? Ka utua mai e tera, "E koro, e pai ana ra, kei te ono karaka hoki ka peia mai ano matou ki waho."

WHAKAMARAMA WAIATA.

Ki te Etita.

Tenei he kupu whakamarama mo etahi o a tatau waiata. "Waiata 110" e kii ana e te "Etita o nga Moteatea, na Mere Reweti Tai-ngunguru ko taua korero na Kararaina Parakau, hoawahine o Whaka Parakau. E rereke ana tenei i ta matau nei korero. Kia matau nei ko te tangata, nana te waiata nei i tika ko Te Ahiwaru Tamatamaarangi, papa o Maihi, o Aperahema Te Ruha hoki. E tika ana mo te tane tuatahi a Tai-ngunguru taua tangi. Te ingoa o taua tangata ko Te Whatu Karangahua. Tona ingoa iti ko Te Koraha, kei roto i te waiata nei. "Hau taua mai, nou ra e *Te Koraha*."

Ko Te Whatu Karangahua te rangatira whakahaere i roto o te pa o Toka-a-Kuku i te wa i haoa ai taua pa e nga taua o temotu i te tau 1835. Ko tona papa ko Te Wharau te kaumatua nui o te pa. Akuanei hoatu ai te whakapapa no te roanga o te taua e haoa ana i te pa, ka tu a Te Whatu-karangahua i te mata rere noa ka tuakiko, ka mate. Ka tangihia e te iwi, a, ka titoa e tetahi ona matua, ara, e Tamatamaarangi te tangi nei mona. Ko nga ingoa whakahuahua o roto o te "Tangi" nei, kei Te Kaha anake. Ko Tai ngunguru he tuahine tonu kia Te Whatu-karangahua. Ma te whakapapa e whakaatu. Mehemea na Tai-ngunguru tenei "Tangi" ka whakahuahua ke ki nga matarae o raua na kainga: ara, ki Ti kirau, ki Whangaparoa. Tena ia, no te ingoa kainga i roto o te "Tangi" nei.

Tena i ana: Ko "*Te Raua*" ko te haupapa pohatu e takoto mai ra i te Hotera o Tekaha, huri noa i te koi i Toka-a-kuku. Ko "*Waikawa*," ko te matarae e mohiotia nei e te Tai-rawhiti katoa: e rima maero ki te taha rawhiti o Te Kaha. Ko te whanau a Kahurautao te hapu nona tena koi.